

Svampsjukdomar i vårvete

Alf Djurberg, Växtskyddscentralen, Linköping

År med svaga angrepp vid axgång lönar det sig inte alltid med svampbehandling, även om både bladfläcksvampar och brunrost angriper grödan i ett senare stadium. I årets försök ligger i genomsnitt de flesta behandlade leden på gränsen för lönsamhet. Försöken visar ingen större skillnad i effekt mellan olika behandlingstidpunkter eller val av preparat.

Försöksseriens fyra försök har samtliga legat i ÖSF-området. I försöken förekom framför allt vetets bladfläcksjuka men även mjöldagg och brunrost. Angreppen etablerades först flera veckor efter axgång och blev inte kraftiga i något försök. Därför har merskördarna inte blivit så stora av svampbehandlingarna. Skillnaden mellan de olika behandlingarna är också små. Största merskördarna har försöken i Örebro län givit.

Där kom ungefär dubbelt så mycket nederbörd i juni som i de andra båda länen. Därmed kunde svampangreppen etablera sig tidigare i dessa försök. Den tidiga behandlingstidpunkten har hävdats sig väl jämfört med behandling strax före axgång. Tidigare år har det senare utvecklingsstadiet oftast varit det bästa, vilket det även var i år om man bara tittar på graderingssiffrorna. Tilt Top har hävdats sig väl jämfört med Amistar som normalt är överlägset Tiltprodukterna mot bladfläcksvampar i vete. En förklaring kan vara att såväl brunrost som mjöldagg förekom i flera av försöken, men även mot bladfläcksvampar har Tilt Top genomgående haft ovanligt bra effekt. Dubbelbehandlingen har inte varit lönsam eftersom angreppen kom så sent och var svaga. Merskörderna ligger i nivå med en enkelbehandling men kostnaderna blir betydligt större.

Låga proteinhalter

På grund av svåra skördebetingsförhållanden föll falltalet ner under 200 i försöken i Örebro län. De behandlade leden hade i genomsnitt något högre falltal än det obehandlade ledet. Även proteinhalterna var låga i flera av försöken. Bara på en av försöksplatserna klarade alla led gränsen för vårvete som är 13 %,

medan samtliga led låg under gränsen i två av försöken. I det fjärde försöket hade obehandlat led 12,7 % i proteinvärde, och där höjdes proteinvärdet så mycket att det kom över gränsvärdet i fyra av de sex behandlade leden. Rymdvikt och framför allt tusenkornvikt har i genomsnitt också höjts av svampbehandlingarna.

Tabell 10. Bekämpning av svampsjukdomar i vårvete. ÖSF-området 2001. L15-3040

Behandling	DC	Skörd, kg/ha					Bek.- netto* kr/ha	Bladfläck- sjuka blad 2 %
		Ulfbäll	Marstad	Gran- hammar	Sege- sjö	Medel- tal		
Obehandlat		5710	5730	6730	7320	6370		100 (7,5)
Amistar 0,75	37	+460	+290	+680	+600	+510	+70	38
Amistar 0,5	37	+350	+360	+510	+480	+425	+100	43
Amistar 0,75	47	+460	+210	+680	+460	+455	-30	29
Amistar 0,5	47	+330	+140	+600	+340	+355	-20	25
Tilt Top 1,0	47	+350	+380	+510	+480	+430	+30	17
Amistar 0,35+ Impuls 0,4 och Amistar 0,4	37 47	+380	+450	+640	+630	+525	-130	21
CV %		1,4	6,1	2,1	1,8			
Förfrukt		Korn	H-vete	Havre	Korn			
Sort		Triso	Triso	Triso	Triso			
Län		D	E	T	T			

* Vårvete 1,19 kr/kg, körning 100 kr/ha, Tilt Top 307 kr/l, Amistar 527 kr/l, Impuls 217 kr/l, körskada 0,5 % vid DC 37 och 1,0 % vid DC 47.